

Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry

Lausunto 31.3.2026

Asia:

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi rikoslain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunto

Lausunnon antajasta

Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry kokoaa yhteen kiinteistöalan ja rakennuttamisen vastuulliset ammattilaiset. Jäsenemme ovat asuntojen, toimitilojen ja infrastruktuurin omistajia, rakennuttajia ja käyttäjiä sekä näiden ammattimaisia edustajia. Jäsenemme investoivat rakennetun ympäristön uudis- ja korjaushankkeisiin vuosittain 5–10 mrd. €. Raklin jäsenten omistama kiinteistökanta Suomessa on noin 100 milj. m².

Lausunto

Rakli kiittää mahdollisuudesta lausua.

Keskitymme lausunnossamme 9 luvun ”Oikeushenkilön rangaistusvastuusta” ja sen 5 §:n ”Yhteisösakko” sekä työturvallisuudesta määrättyjen rangaistusten yhteyteen.

Esityksen luvussa 3.2.3 kuvataan, kuinka yhteisösakon soveltaminen painottuu voimakkaasti työturvallisuusrikoksiin ja vähäisemmässä määrin ympäristörikoksiin. Esityksessä työturvallisuusrikoksiin kohdistuvaa rangaistusvastuuta ollaan ankaroittamassa yhteisösakkojen korottamista koskevien kohtien seurauksena.

Rakli pitää työturvallisuutta erittäin tärkeänä kokonaisuutena, ja työturvallisuus kuuluu rakennuttajilla osaksi yhä tärkeämpää sosiaalisen vastuun kokonaisuutta. Työturvallisuuteen liittyen koemme kuitenkin huolena rangaistusvastuuseen liittyvän sääntelyn selkeyden. Työturvallisuusrikoksista säätämisen yhteydessä tarkoituksena lienee alun perin ollut, että vakavimmat ja törkeimmät työntekijän oikeuksia loukkaavat teot ja laiminlyönnit olisivat rangaistavia rikoslaissa. Nykyisin rangaistusvastuu ulottuu kuitenkin ymmärtääksemme koko työturvallisuuslakiin ja sen nojalla annettujen asetusten sisältöön, sillä rikosvastuun aineellinen sisältö muodostuu työturvallisuuslain ja sen nojalla annettujen alemman asteisten säännösten perusteella.

Esitys linkittyy sosiaali- ja terveysministeriössä toimesta meneillään olevaan rakennustyön turvallisuusasetuksen uudistamiseen edellä mainittujen yhteisösakkojen määräytymisen perusteiden kautta. Rakennustyön työturvallisuusasetuksen uudistamisen yhteydessä on nostettu haasteeksi asetuksen soveltamisala ja sen sääntelyn tarkkarajaisuuden puute. Sääntely jättää osin avoimeksi sen, kuuluuko jokin toiminta asetuksen soveltamisalan piiriin vai ei. Olisi oleellista että rikoksen tunnusmerkistö ilmaistaisiin laissa riittävällä täsmällisyydellä niin, että lain sanamuodon perusteella on ennakoitavissa, onko jokin teko tai laiminlyönti rangaistavaa.

Rakli korostaa, että selkeyden lisääminen työturvallisuusrikoksien määräytymiseen olisi tarpeen, varsinkin jos niihin liittyvää rangaistuskäytäntöä ollaan ankaroittamassa esityksen mukaisesti tavalla.

Mikko Somersalmi
Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry